

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет суспільно-гуманітарних наук та права
Кафедра історії та археології

Затверджено на засіданні кафедри історії та археології
завідувач кафедри С.І. Пачев
протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Назва освітнього компонента <i>Обов'язковий/вибірковий</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ХХ СТОЛІТТЯ <i>Вибірковий</i>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Назва спеціальності	014 СО Історія 032 Історія та археологія
Назва освітньої програми	Історія
Рік викладання Семестр	2024-2025/ непарний (I) семестр / 2 курс
Викладач	Ситник Олександр Миколайович, професор, доктор історичних наук, професор кафедри історії та археології
Посилання на профайл викладача	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/sklad-kafedri-istoriyi/sitnik-oleksander-mikolajovich/ https://www.webofscience.com/wos/op/publications/summary
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок) з викладачем	+380972139300 Sytnyk_Oleksander@msspu.edu.ua Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Viber,
Сторінка освітнього компоненту на сайті ЦОДТ	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5050

АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.» покликаний вдосконалити процес вивчення здобувачами першого рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання навчального курсу бакалаврського рівня: «Новітня історія України». При цьому, основна увага приділяється вмінню аналізувати питання й проблеми історії України ХХ століття, самостійно здобувати нові знання після завершення вищої школи та застосовувати ці знання в практичній роботі викладача історії та наукового співробітника.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета викладання освітнього компоненту «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.» полягає в засвоєнні здобувачами оволодінню основними проблемними питаннями історії України ХХ століття й найважливішими поняттями й категоріями курсу «Актуальні проблеми історії України ХХ ст.».

Основними завданнями курсу є: формування у студентів знань і цілісного уявлення про особливості української історії та її проблемні аспекти; оволодіння необхідними для вчителя знаннями з української історії та поглиблене розуміння історичних явищ та процесів, що безпосередньо пов'язані з поглибленням професійних знань студентів; розуміння студентами сутності феномену української історії як детермінанти суспільної свідомості; ознайомлення з методологією та методикою аналізу проблемних питань історії України ХХ століття.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

ПРН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

ПРН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

ПРН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Здатність розв'язувати проблеми
2. Винахідливість
3. Критичне мислення
4. Комунікативні навички
5. Самоаналіз і саморефлексія

6. Уміння формувати власну думку та приймати рішення
7. Презентаційні навички (самопрезентація, уміння вести переговори).

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАПРАВЛЕНІ НА ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

8. Якісна освіта
9. Мир та справедливість
10. Партнерство заради сталого розвитку

ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Лекція	Практичне заняття	Самостійна робота	Всього (годин, кредитів)
Кількість годин Денна форма	24	18	78	120 / 4 кр.
Кількість годин Заочна форма	10	8	102	120 / 4 кр.

Підсумковий контроль – залік

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

У ході навчальних занять заохочується: активне залучення здобувачів до процесу розгляду, обговорення, виконання практико-орієнтованих завдань; формування творчого простору задля вдосконалення практичних навичок і вмінь роботи з історичними та історіографічними джерелами й розвитку світоглядної свідомості історичного мислення. При цьому, пріоритетним є дотримання студентоцентрованого підходу та врахування, при оцінюванні, пізнавальної активності й креативності здобувачів.

Завдання викладач надає наприкінці заняття, а також висвітлює на сторінці Центру дистанційних освітніх технологій.

При опануванні курсу необхідним є дотримання принципів академічної доброчесності. Виконання робіт здобувачами має бути оригінальним, з власними елементами дослідницького мислення. Відсутність посилань на використані джерела, компіляція, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних девайсів), втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності є підставою незарахування роботи викладачем. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувач повинен повторно виконати роботу. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, сервіс Центру дистанційних освітніх технологій).

Здобувачі вищої освіти можуть брати участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті.

Освітній процес під час військового стану здійснюється у синхронно-асинхронному форматі з обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час повітряних тривог.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем	Кількість годин, денна форма				Кількість годин, заочна форма				Рекомендована література
	л	пр	ср	всього	л	пр	ср	всього	
Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.	2	2	9	13	2		14	16	1-9
Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку ХХ ст.	2	2	9	13			16	14	
Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма	2	2	9	13	2	2	6	10	
Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР	2	2	9	13			16	16	
Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.	2	2	9	13			16	16	1-9
Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.	2	2	9	13			16	16	
Тема 7. Друга світова війна	4	2	8	14	2	2	6	10	
Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. ХХ ст. Дисиденти. Шестидесятники	4	2	8	14	2	2	6	10	
Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України	4	2	8	14	2	2	6	10	
Всього	24	18	78	120	10	8	102	120	

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема 1. Суспільно-політичний і національний рух в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.

Боротьба за національну державність України на початку ХХ ст. Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. Революційні події в Україні у 1905–1907 рр. Повалення царизму. Проведення Тимчасовим урядом перетворень в державному устрої Росії. Розпад Російської імперії.

Тема 2. Український національно-визвольний рух на Західній Україні на початку ХХ ст.

Становлення національно-визвольного руху на Галичині на зламі ХІХ–ХХ ст. Еміграція українців до країн Нового світу. Активізація українського суспільно-політичного руху на Західній Україні на початку ХХ ст. Український національно-визвольний рух періоду Першої світової війни. Боротьба за національно-державне відродження України.

Тема 3. Утворення Української Центральної Ради, її лідери і політична програма

Утворення Української Центральної Ради. Лідери і політична програма УЦР. І Універсал Центральної Ради – проголошення суверенності українського народу. Створення уряду автономної України – Генеральний Секретаріат. ІІ Універсал Центральної Ради. ІІІ Універсал Центральної Ради – проголошення Української Народної Республіки, встановлення зв'язків з Росією на федеративних засадах. ІV Універсал – проголошення Української Народної Республіки суверенною, незалежною державою. Берестейська угода (1918 р.) та її наслідки

для України. Організація центральної і місцевої влади. Військове будівництво. Створення в Україні органів охорони революції і порядку, судової системи. Правотворча діяльність в Українській Народній Республіці. Конституція УНР від 29 квітня 1918 р.

Тема 4. Гетьманат. Директорія УНР. ЗУНР

Українська держава. Переворот 29 квітня 1918 р. та утворення гетьманської держави П. Скоропадського. «Грамота до всього українського народу» від 29 квітня 1918 р. Організація влади згідно з «Законами про тимчасовий державний устрій України» і «Тимчасовим законом про верховне управління державою...». Зовнішня та внутрішня політика Гетьманату. Будівництво збройних сил. Судова система. Право.

Українська Народна Республіка за доби Директорії. Встановлення влади Директорії. Заява Директорії від 26 грудня 1918 р. Трудовий конгрес. Закон «Про форму влади в Україні» від 23 січня 1919 р. та інші нормативно-правові акти. Держави Антанти та Директорія. Варшавський договір від 21 квітня 1920 року.

Західноукраїнська Народна Республіка. Утворення ЗУНР. Відозви Української Національної Ради від 1 листопада 1918 р. Вищі і місцеві органи влади та управління ЗУНР. Органи охорони порядку. Судова система. Реорганізація армії. Передвступний договір з Директорією УНР від 14 грудня 1918 р. Акт проголошення соборності України 22 січня 1919 року. Законодавство ЗУНР. Паризька конференція та її наслідки для України.

Тема 5. Східна Україна в період 1920-1930 рр.

Україна на початку 1920 рр. Радянсько-польська війна та Україна. Правові засади утворення Союзу РСР. Україна в період НЕПу. Політика «українізації» в 1920-і рр. Державно-правове становище України за Конституцією СРСР 1924 р. Утворення Молдавської АСРР у складі УСРР (1924–1940 рр.). Розвиток літератури і мистецтва в Україні у 1920-і рр. Формування адміністративно-командної системи управління. Ліквідація правових засад багатоукладної економіки. Правове становище примусової колективізації сільського господарства. Голодомор в Україні 1932–1933 рр., геноцид українського народу. Становлення культури в Україні в 1930-і рр. «Розстріляне відродження». Конституція УРСР 1937 р. Судова система. Прокуратура. НКВС. Створення системи «ГУЛАГ».

Тема 6. Західна Україна в 1920-1930 рр.

Ризький (1921 р.) мирний договір і його наслідки для України. Особливості політичного життя Західної України в 1920–1930 рр. Польська політика «пацифікації». Діяльність УВО та ОУН. Проголошення незалежності Карпатської України (березень 1939 р.). Президент А. Волошин. Окупація Закарпаття іноземними військами. Становлення української націоналістичної ідеології. Вступ радянських військ на територію Східної Галичини (вересень 1939 р.). Вибори до Народних Зборів Західної України та їх рішення. Вхід Західної України до складу УРСР. Радянський репресивний апарат у новостворених областях, характеристика політичного режиму. Включення Північної Буковини, Північної і Південної Бессарабії до УРСР, а решти Бессарабії – до колишньої Молдавської АСРР і утворення МРСР у складі СРСР. Утворення Чернівецької області у складі УРСР.

Тема 7. Друга світова війна

Початок Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори та їх історико-правова оцінка. Початок радянсько-німецької війни 22 червня 1941 р. Спроба відновлення Української держави актом ОУН (30 червня 1941 р.). Українське державне правління на чолі з Я. Стецьком. Окупація України військами фашистської Німеччини та її союзниками. Утворення Української Національної Ради в Києві. Окупаційний режим в Україні в 1941–1944 рр. Рух опору в Україні під час Другої світової війни. Звільнення України від нацистських окупантів (1943–1944 рр.). Завершення формування території України після Другої світової війни. Розчленування території України,

характеристика фашистського окупаційного режиму та його ліквідація. Українська РСР – член-засновник ООН (24 квітня 1945 р.). Капітуляція Німеччини (8 травня 1945 р.). Кінець Другої світової війни. Нюрнберзький процес.

Тема 8. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. XX ст. Дисиденти. Шестидесятники

Об'єднання українських земель у межах СРСР і адміністративно-командне розв'язання територіально-етнічних проблем. Державницька позиція загонів ОУН-УПА. Штучний голодомор 1946–1947 рр. в Україні. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – початку 1950-х рр. XX ст. Репресії. Правові засади входження Кримської області та Севастополя до складу УРСР. Центральні та місцеві органи державної влади і управління. Перебудова судової системи та посилення прокурорського нагляду. Реорганізація органів держбезпеки і внутрішніх справ. Конституція СРСР (1977 р.) та УРСР 1978 р.: основні положення. Державне будівництво в УРСР. Правова система. Обмеження громадянських прав. Політичне забезпечення насильницької колективізації. Посилення репресивно-кримінального права. Надзвичайний порядок кримінального судочинства: «двійки», «трійки», «особлива нарада» при наркомі внутрішніх справ. Масові репресії в Україні. Зміни в законодавстві УРСР у 1970–1980 рр. Порушення владою законності, прав і свобод людини. Дисидентський рух в Україні. Гельсінська спілка. Культура і духовне життя в Україні за часів хрущовської «відлиги».

Тема 9. Перебудова. Здобуття незалежності. Проблеми сучасної України

Зростання політичної активності українського суспільства в другій половині 80–90-х рр. XX ст. Нові громадські об'єднання. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад народних депутатів (березень 1990 р.). Ухвалення 16 липня 1990 р. «Декларації про державний суверенітет України», її зміст. Діяльність новообраної Верховної Ради. Розмежування повноважень між законодавчими, виконавчими та судовими органами. Зміни в структурі вищої виконавчої влади республіки. Заснування поста Президента УРСР. Реформування судової системи. Законодавче оформлення створення Української незалежної держави. Проголошення незалежності України в 1991 р. Боротьба за утвердження політичної і економічної свободи. Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Діяльність державного центру УНР у еміграції (екзилі). Конституційний процес періоду незалежності України. Конституція України 1996 р. Вибори 1998 року до Верховної Ради за новим виборчим законом. Посилення кризи владних структур наприкінці 1990-х рр. Політична криза в Україні 2004 р. Помаранчева революція. Президентство В. Ющенка. Президентство В. Януковича. Революція гідності. Російська агресія 2014 року, АТО. Вибори нової влади. Реформа самоврядування. Стан і перспективи держави Україна. Зовнішньополітичний курс держави. Договір про асоціацію з ЄС.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1	Написання есе 1 «Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку XX ст.»
2	Написання есе 2 «Проголошення незалежності Карпатської України (березень 1939 р.)»
3	Написання есе 3 «Проголошення незалежності України в 1991 р.»

Детальний опис завдань до самостійної роботи представлений на сайті ЦОДТ

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Передумови національного відродження на Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. Боротьба за національну державність України на початку ХХ ст. Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. Революційні події в Україні у 1905–1907 рр. Повалення царизму. Проведення Тимчасовим урядом перетворень в державному устрої Росії. Розпад Російської імперії.

Національно-визвольний рух на Галичині на рубежі ХІХ–ХХ ст. Активізація українського суспільно-політичного руху на Західній Україні на початку ХХ ст. Еміграція українців до країн Нового світу. Український національно-визвольний рух періоду Першої світової війни. Боротьба за національно-державне відродження України.

Процес формування Української Центральної Ради. Лідери й політична програма УЦР. I Універсал Центральної Ради – проголошення суверенності українського народу. Створення уряду автономної України – Генеральний Секретаріат. II Універсал Центральної Ради та його місце в історії української революції. III Універсал Центральної Ради та проголошення Української Народної Республіки. IV Універсал Центральної Ради та його історичне значення. Берестейська угода (1918 р.) та її наслідки для України. Організація центральної і місцевої влади. Військове будівництво. Створення в Україні органів охорони революції і порядку, судової системи. Правотворча діяльність в Українській Народній Республіці. Війна радянської Росії проти УНР (кінець 1917–1918 рр.). Причини поразки українських військ. Проголошення радянської влади в Україні і загальнонародний опір. Конституція УНР від 29 квітня 1918 р.

Гетьманський переворот 29 квітня 1918 р. та утворення гетьманської держави П. Скоропадського. Зовнішня та внутрішня політика Гетьманату. Розбудова культурно-освітньої й наукової сфер. Будівництво збройних сил. Українська Народна Республіка за доби Директорії. Встановлення влади Директорії. Трудовий конгрес. Держави Антанти та Директорія. Утворення ЗУНР. Вищі і місцеві органи влади та управління ЗУНР. Акт проголошення соборності України 22 січня 1919 року: злука (об'єднання) УНР і ЗУНР і її історичне значення. Паризька конференція та її наслідки для України. Політика більшовиків в Україні в 1919 р., «воєнний комунізм».

Україна на початку 1920 рр. Радянсько-польська війна та Україна. Вхід України до складу СРСР. Україна в період НЕПу. Політика «українізації» в 1920-і рр. Розвиток літератури і мистецтва в Україні у 1920-і рр. Формування адміністративно-командної системи управління. Ліквідація правових засад багатоукладної економіки. Більшовицька політика колективізації й розселення України. Голодомор 1932–1933 рр., його причини і наслідки. Становлення культури в Україні в 1930-і рр. «Розстріляне відродження». Конституція УРСР 1937 р. Створення системи «ГУЛАГ».

Ризький (1921 р.) мирний договір і його наслідки для України. Особливості політичного життя Західної України в 1920–1930 рр. Польська політика «пацифікації». Діяльність УВО та ОУН. Проголошення незалежності Карпатської України (березень 1939 р.). Президент А. Волошин. Окупація Закарпаття іноземними військами. Становлення української націоналістичної ідеології. Вступ радянських військ на територію Східної Галичини (вересень 1939 р.). Вхід України до складу УРСР. Радянський репресивний апарат у новостворених областях, характеристика політичного режиму. Включення Північної Буковини, Північної і Південної Бессарабії до УРСР, а решти Бессарабії – до колишньої Молдавської АСРР і утворення МРСР у складі СРСР.

Початок Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори та їх історико-правова оцінка. Початок радянсько-німецької війни 22 червня 1941 р. Спроба відновлення Української держави актом ОУН (30 червня 1941 р.). Українське державне правління на чолі з Я. Стецьком. Окупація України військами фашистської Німеччини та її союзниками. Утворення Української Національної Ради в Києві. Окупаційний режим в Україні в 1941–1944 рр. Рух опору в Україні під час Другої світової війни. Діяльність ОУН на Наддніпрянщині. Організації ОУН на теренах Східної України. Звільнення України від нацистських окупантів (1943–1944 рр.). Завершення формування території України після Другої світової війни. Розчленування території України, характеристика фашистського окупаційного режиму та його

ліквідація. Українська РСР – член-засновник ООН (24 квітня 1945 р.). Капітуляція Німеччини (8 травня 1945 р.). Кінець Другої світової війни. Нюрнберзький процес.

Об'єднання українських земель у межах СРСР і адміністративно-командне розв'язання територіально-етнічних проблем. Державницька позиція загонів ОУН-УПА. Штучний голодомор 1946–1947 рр. в Україні. Рух опору тоталітарній системі у другій половині 1940-х – початку 1950-х рр. XX ст. Репресії. Правові засади входження Кримської області та Севастополя до складу УРСР. Центральні та місцеві органи державної влади і управління. Перебудова судової системи та посилення прокурорського нагляду. Реорганізація органів держбезпеки і внутрішніх справ. Конституція СРСР (1977 р.) та УРСР 1978 р.: основні положення. Державне будівництво в УРСР. Правова система. Обмеження громадянських прав. Політичне забезпечення насильницької колективізації. Посилення репресивно-кримінального права. Надзвичайний порядок кримінального судочинства: «двійки», «трійки», «особлива нарада» при наркомі внутрішніх справ. Масові репресії в Україні. Зміни в законодавстві УРСР у 1970–1980 рр. Порушення владою законності, прав і свобод людини. Дисидентський рух в Україні. Українська Гельсінська Спілка. Культура і духовне життя в Україні за часів хрущовської «відлиги».

Зростання політичної активності українського суспільства в другій половині 80–90-х рр. XX ст. Нові громадські об'єднання. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад народних депутатів (березень 1990 р.). Ухвалення 16 липня 1990 р. «Декларації про державний суверенітет України», її зміст. Законодавче оформлення створення Української незалежної держави. Акт проголошення незалежності України та його історичне значення. Боротьба за утвердження політичної і економічної свободи. Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Підготовка та прийняття Конституції України 1996 року. Вибори 1998 року до Верховної Ради за новим виборчим законом. Посилення кризи владних структур наприкінці 1990-х рр. Політична криза в Україні 2004 р. Помаранчева революція. Президентство В. Ющенка. Президентство В. Януковича. Революція гідності. Російська агресія 2014 року. АТО. Зовнішньополітичний курс держави Україна. Договір про асоціацію з ЄС.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми й засоби оцінювання
РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.	Лекція з проблемним викладом. Пояснення, опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, самостійна робота студентів тощо.	Поточний контроль: практичний контроль (виконання практико-орієнтованих завдань, аналіз відео). Підсумковий контроль: залік (письмова робота).
РН3. Називас і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння	Лекція з проблемним викладом. Пояснення, аналітичний метод, метод компаративістики, аналітичний метод, синтетичний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій	Поточний контроль: практичний контроль (виконання практико-орієнтованих завдань, аналіз відео). Підсумковий контроль: залік (письмова робота).

планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.	пізнавальної новизни, самостійна робота студентів тощо.	
РН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.	Лекція з проблемним викладом. Пояснення, аналітичний метод, метод компаративістики, аналітичний метод, синтетичний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, самостійна робота студентів тощо.	Поточний контроль: практичний контроль (виконання практико-орієнтованих завдань, аналіз методологічної бази). Підсумковий контроль: залік (письмова робота).
РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності тощо.	Пояснення, семінар з проблемним викладом, аналіз джерел, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів.	Поточний контроль: практичний контроль (виконання практико-орієнтованих завдань, аналіз джерел). Підсумковий контроль: залік (письмова робота).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену, заліку/диференційного заліку.

Загальний бал (ЗБ) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи (КР), загальний бал рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + КР) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; КР = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено проходження навчальної практики (НП), загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи та проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ)

рахується за формулою: ЗБ= (ЗБ ОК+КР+НП)/3, де ЗБ = 100 балів; КР = 100 балів; НП = 100 балів.

Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента		
Ви ди на вч ал ьн ої дія ль но сті зд об ув ач а, які пі дл яг аю ть оц ін юв ан ню	Змістовна тема 1. Т1.-Т9.	
	Робота на навчальних заняттях (максимальний сумарний бал – 30):	
	Підбір і розробка різних видів завдань на розвиток навичок та умінь з кожного виду діяльності та проведення їх на практичному занятті.	10
	Підготовка презентації.	10
	Моделювання й розробка структурно-логічних схем.	10
	Самостійна робота здобувача (максимальний сумарний бал – 30):	
	Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.	10
	Проголошення незалежності Карпатської України (березень 1939 р.)	10
	Проголошення незалежності України в 1991 р.	10
	Підсумковий контроль: залік (максимальний бал – 40)	
Загальний бал (максимальний бал – 100)		

ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вид діяльності	Критерії оцінювання
<p>Підбір і розробка різних видів завдань на розвиток навичок та умінь з кожного виду діяльності та проведення їх на практичному занятті.</p>	<p>Максимально 10 балів: 10 балів – завдання виконанні відмінно, відповідають сучасним методичним вимогам і мають чітку мету для кожного виду діяльності; використання інтерактивних та інноваційних завдань сприяє належному аналізу питань й проблем історії України ХХ століття. 8-9 балів – завдання виконанні добре, відповідають методичним вимогам, але не всі завдання інтерактивні або диференційовані; завдання ефективні для розвитку навичок, але вимагають певної корекції. 7-5 балів – завдання виконанні задовільно, на посередньому рівні, без врахування усіх необхідних елементів. 4-1 бал – виконано недостатньо завдань, котрі не відповідають поставленим цілям, або ж не розкривають всі види діяльності; відсутність інтерактивності або інноваційних підходів, не вміння провести їх на практичному занятті. 0 балів – відсутність виконаних завдань, або ж вони не відповідають встановленим вимогам.</p>
<p>Підготовка презентації.</p>	<p>Максимально 10 балів: 10 балів – у поданій презентації завдання відбито глибоке розуміння та усвідомлення навчального матеріалу; використано новаторські, творчі ідеї та методичні підходи щодо питань й проблем історії України ХХ століття. 8-9 балів – подана презентація показує добре усвідомлення теми, але можуть бути деякі неточності або упущення; присутні креативні елементи, проте їхня новизна не так виразно демонструє знання питань й проблем історії України ХХ століття. 7-5 балів – подана презентація завдання демонструє деяке розуміння теми, але має серйозні прогалини, знання питань й проблем історії України ХХ століття висвітлені слабо. 4-1 бал – подана презентація завдання не відповідає основним вимогам і стандартам; відсутні будь-які елементи креативності; матеріал подається стандартно; інформація викладена не зрозуміло. 0 балів – презентацію питань й проблем історії України ХХ століття не надано, або ж вона не містить жодної змістовної інформації.</p>
<p>Моделювання й розробка структурно-логічних схем.</p>	<p>Максимально 10 балів: 10 балів – завдання виконано відмінно; відслідковується повнота та розуміння навчального матеріалу; моделювання питань й проблем історії України ХХ століття здійснено належним чином. Здобувач демонструє навички ефективної й аргументованої розробки структурно-логічних схем. 8-9 балів – завдання виконані добре, але не в повній мірі. У ході виконання завдання допускалися певні помилки. Моделювання питань й проблем історії України ХХ століття здійснено не в повному обсязі. Здобувач демонструє певним чином обґрунтовані розробки структурно-логічних схем.</p>

	<p>7-5 балів – завдання виконані задовільно, без належного розуміння й креативного підходу. У ході моделювання питань й проблем історії України ХХ століття допускалися помилки. Здобувач демонструє деякі розробки структурно-логічних схем.</p> <p>4-1 бал – завдання виконані неповно, на низькому рівні з помилками, очевидне поверхове розуміння моделювання питань й проблем історії України ХХ століття. Здобувач демонструє незначні розробки структурно-логічних схем.</p> <p>0 балів – завдання не виконано або наданий матеріал не відповідає вимогам.</p>
<p>Формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.</p>	<p>Максимально 10 балів:</p> <p>10 балів – завдання виконано на відмінно; всебічно продемонстровано сучасну методологію й належне розуміння процесу формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.</p> <p>8-9 балів – завдання виконано добре; певним чином продемонстровано сучасну методологію й деяке розуміння процесу формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст.</p> <p>7-5 балів – завдання виконано задовільно; сучасну методологію та розуміння процесу формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. продемонстровано не повною мірою.</p> <p>4-1 бал – завдання виконано недостатньо; розуміння процесу формування багатопартійності в Наддніпрянській Україні на початку ХХ ст. виявлено слабо.</p> <p>0 балів – відсутність виконаних завдань, або ж вони не відповідають встановленим вимогам.</p>
<p>Проголошення незалежності Карпатської України (березень 1939 р.)</p>	<p>Максимально 10 балів:</p> <p>10 балів – завдання виконано відмінно, відповідає сучасній методології; використання новітньої історіографії сприяє належному аналізу процесу проголошення незалежності Карпатської України.</p> <p>8-9 балів – завдання виконано добре, загалом відповідає сучасній методології, але не всі чинники процесу проголошення незалежності Карпатської України обґрунтовано належним чином.</p> <p>7-5 балів – завдання виконано задовільно, на посередньому рівні, без врахування усіх чинників процесу проголошення незалежності Карпатської України.</p> <p>4-1 бал – завдання виконано недостатньо; характер процесу проголошення незалежності Карпатської України висвітлено слабо.</p> <p>0 балів – відсутність виконаних завдань, або ж вони не відповідають встановленим вимогам.</p>
<p>Проголошення незалежності України в 1991 р.</p>	<p>Максимально 10 балів:</p> <p>10 балів – завдання виконано відмінно; відповідає сучасній методології; характеристику проголошення незалежності України в 1991 р. здійснено належним чином.</p> <p>8-9 балів – завдання виконано добре, але не в повній мірі; характеристику проголошення незалежності України в 1991 р. здійснено не в повному обсязі.</p> <p>7-5 балів – завдання виконано задовільно, без належного розуміння й креативного підходу. У ході характеристики проголошення незалежності України в 1991 р. допускалися певні помилки.</p>

4-1 бал – завдання виконано неповно, з упущеннями й помилками; характеристику проголошення незалежності України в 1991 р. здійснено поверхово.
0 балів – завдання не виконано або наданий матеріал не відповідає вимогам.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті є усний залік, на його складання надається 40 балів. Залік включає 2 теоретичні питання (максимально по 10 балів за кожне), та 10 тестових завдань (по 2 бали за вірну відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту.

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	Оцінювання теоретичного питання, практичного завдання	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	9-10	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	8	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	6-7	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	5	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	3-4	24-26

Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	2-3	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	0-1	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики, диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>

Викладач надає здобувачам актуальну інформацію про підвищення рівня професійної підготовки та можливе перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінках освітніх компонентів на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна:

1. Бойко О.Д. Історія України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О.Д. Бойко. – К.: Академія, 2005. – 688 с.
2. Історія України / В.Ф. Верстюк, О.В. Гарань, О.І. Гуржій та ін.; під ред. В.А. Смолія. – К.: Альтернативи, 1997. – 416 с.
3. Історія України / під ред. Ю. Зайцева. – 4-е вид. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
4. Історія України: джерельний літопис / упоряд.: В. І. Червінський [та ін.]; за ред. В. І. Червінського та М. І. Обушного. – К.: Дирекція ФВД, 2008. – 800 с.
5. Історія України: Курс лекцій: У 2 кн. Кн. 2 – ХХ століття. / Л.Г. Мельник, В.Ф. Верстюк, М.В. Демченко та ін. – К.: Либідь, 1992. – 464 с.
6. Історія України: навч.-метод. посіб. / за ред. В.М. Литвина. – К.: Знання, 2006. – 607 с.
7. Король В.Ю. Історія України: навч. посіб. / В.Ю. Король. – К.: ВЦ «Академія», 2005. – 496 с.
8. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні / переклад з фр. Р. Осадчук. – Париж ; Нью-Йорк ; Л. [б. в.], 1993. – 659 с.
9. Лановик Б.Д. Історія України: навч. посіб. / Б.Д. Лановик, М.В. Лазарович. – К. Знання-Прес, 2001. – 698 с.

Додаткова:

1. Баган О. Перший ідеолог ОУН / О. Баган // Український націоналізм: історія та ідеї. Науковий збірник. – Вип. 1; за ред. О. Багана. – Дрогобич: Посвіт, 2009. С. 454-462.
2. Бачинський Ю. *Ukraina irredenta* // Політологія. Кінець ХІХ – перша половина ХХ ст.: Хрестоматія / Ю. Бачинський ; за ред. О. І. Семківа. – Львів : Світ, 1996. – С. 112-119.
3. Верт Н. Історія Радянської держави. 1900-1991 / Н. Верт. – Рівне: Видавнича агенція «Вертекс», 2001. – 480с.
4. Винниченко В. Відродження нації: у 3-х ч. / В. Винниченко. – К.: Політвидав України, 1990. – Ч. 2: Доба Центральної ради. Період другий: організація юридично-правової влади. – 328 с.
5. Головченко В. Дипломатична історія України / В. Головченко, В. Матвієнко. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Київський ун-т, 2007. – 432 с.
6. Голод 1921-1923 років в Україні: зб. док. і матеріалів / АН України, Ін-т історії України [та ін.]; упоряд.: О. М. Мовчан, А. П. Огінська, Л. В. Яковлева: від. ред. С. В. Кульчицький. – К.: Наук, думка, 1993. – 236 с.
7. Грицак Я. «Молоді» радикали в суспільно-політичному житті Галичини / Я. Грицак // Записки наукового товариства імені Т. Шевченка. – Т. ССХХІІ. – Праці історико-філософської секції – Львів, 1991. – С. 71-110.
8. Кузьменко В. Радянська Україна: проект і реалізація (1917-1924 рр.). Специфіка державотворення крізь призму національної політики більшовиків / В. Кузьменко, О. Ярмиш (наук.ред.). – Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2008. – 365 с.
9. Кульчицький С.В. Україна між двома війнами (1921-1939 рр.) / С.В. Кульчицький. – К.: «Альтернатива», 1999. – 336 с.
10. Литвин М.Р. Історія ЗУНР / М.Р. Литвин, К.Є. Науменко. – НАН України; Ін-т українознавства. – Львів : Вид. фірма «Олір», 1995. – 361 с.
11. Лихолобова З. Г. Тоталітарний режим та політичні репресії в Україні у другій половині 1930-х років: монографія / З. Г. Лихолобова. – Донецьк: Вид-во Донец. нац. ун-ту, 2006. – 279 с.

12. Мандрик М. Ідейна кристалізація та організаційне становлення українського націоналістичного руху 20-30-х рр. ХХ ст. (Ч. 2. Закінчення) / М. Мандрик // *Визвольний шлях*. – 2003. – Кн. 7. – С. 34-47.
13. Нікольський В.М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х-1950-ті рр.): іст.-стат. досл. / В.М. Нікольський. – Донецьк: Донецький національний ун-т. – 624 с.
14. Новітня історія України (1900-2000): підручник для студ. іст. спец. вищих навч. закл. / Слюсаренко А.Г., Гусев В.І., Литвин В.М., Дрожжин В.П., Козицький М.Ю. – 2-е. вид. – К.: Вища школа, 2002. – 719 с
15. ОУН і УПА у другій світовій війні // *Український історичний журнал*. – 1995. – № 3. – С. 116-117.
16. Потульницький В. А. Історія української політології (концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці) / В. А. Потульницький. – К. : Либідь, 1992. – 232 с.
17. Ситник О. М. Ідеологічні процеси в Україні періоду другої половини ХІХ століття / О. М. Ситник // *Науковий вісник Ужгородського університету*. – Серія: Історія. – 2009. – Вип. 22. – Ужгород, 2009. – С. 126-129.
18. Ситник О. М. Ідеологія спротиву українських селян напередодні Голодомору 1932-1933 років // *Історичний збірник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. – Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. – Вип. 1. – С. 106-111.
19. Ситник О. М. Ідеологія анархістського руху в Україні періоду 1917-1921 років // *Схід*. – 2009. – № 5. – С. 78-80.
20. *Ситник О.* Українське національне відродження в Закарпатті на зламі 1980 – 1990-х років. *Українське державотворення. Альманах*. 2019. № 1. С. 17–21.
21. Ситник О. М. Формування та еволюція ідеологічних концепцій національно-державницького спрямування в Україні (від початку ХІХ ст. – до 1939 р.): монографія. Донецьк: «Нуолідж» (Донецька філія), 2009. 549 с.
22. Слюсаренко А. Г. Історія Української Конституції України: монографія / А. Г. Слюсаренко, М. В. Томенко. – К. : Знання, 1993. – 187 с.
23. Слюсаренко А.Г. Україна в роки Другої світової війни: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / А.Г. Слюсаренко, І.К. Патриляк, М.А. Боровик. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Історичний факультет. Кафедра новітньої історії України. – К., 2009. – 447 с.
24. Терлюк І.Я. Окупаційний режим в Україні 1941-1944 рр. і проблеми творення української національної державності: історія держави і права / І.Я. Терлюк, Львівський держ. ун-т. внутрішніх справ. – Л.: Каменяр, 2009. – 128 с.
25. Турченко Ф. Г. Микола Міхновський : Життя і Слово / Ф. Г. Турченко. – К. : Генеза, 2006. – 320 с.
26. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / В.М. Литвин (відп. ред.). – К.: Видавничий дім «Альтернатива», 2001. – 703 с.
27. Українська революція і державність (1917-1920 рр.) / Т.А. Бевз, Д.В. Веденєєв, І.Л. Гошуляк та ін. – К. : Парламентське вид-во, 1998. – 247 с.
28. Федорук Я.О. Міжнародна дипломатія і політика України 1654-1657 рр. / Я.О. Федорук. – Львів : Місіонер, 1996. – Ч.1. – 262 с.
29. Шаталіна Є. П. Розкуркулення в УРСР / Є. П. Шаталіна // *Український історичний журнал*. – 1992. – № 4 – С. 84.
30. Armstrong J.A. Ukrainian nationalism. / J. A Armstrong ; Ukrainian Academic Press. A Division of Libraries Unlimited, Inc. – Englewood, Colorado, 1990. – P. 14.

Електронні ресурси

1. Бібліотека ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
3. Електронний каталог бібліотеки МДПУ імені Богдана Хмельницького. URL: <http://ver.mdpu.org.ua>
4. Методологія науки – Fajr. URL: sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific

Публікації з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет:

1. Ситник Ю., Ситник О., Ситник К. Діяльність ОУН на Донеччині в період нацистської окупації краю. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 41–47.
2. Ситник, О. Духовно-релігійний чинник в національно-визвольному русі на Закарпатті впродовж 1944–1953 рр. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія*, 10/52 (2022), с. 34–47.
3. Ситник О. М. Злочинний характер карально-репресивної політики органів ОДПУ-НКВС УРСР у 1930-х як один із проявів більшовицької ідеології. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2007. № 2. С. 68–73.
4. Ситник О., Балановський Я. Ідеологічні витоки російсько-української війни 2014–2022 років. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph*. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. 654-660. Ситник О. М. В. Ляскоронський як археолог. *І Всеукраїнський археологічний з'їзд: матеріали роботи*. Київ: ІА НАН України, 2019. С. 111–121.
5. Ситник О. Формування та розвиток ідеології соборності на українських землях (наприкінці XIX – на початку XX століття). *Уманська старовина. Науковий журнал*. Вип. 6. 2019. С. 49–59.
6. Sytnyk O., Drogomyretsky B., Sytnyk J. & Sizarev K. (2023). Bolshevism, from Class Ideology to Imperialist Ideology. The Ukrainian Case. *Codrul Cosminului*. Vol. 29. No. 2, 287–306. (Scopus).
7. Sytnyk Olexander. Evolution of a hybrid-information war in the context of aggressive policy of the Russian Federation in respect to Ukraine', *Challenges of study, conservation and interpretation of historical and cultural heritage: collective monograph* (p. 70–92). Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. doi: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-134-6/70-92>
8. Sytnyk Olexander. Russian-ukrainian war 2014–2019 years as the decisive stage of the struggle for the Ukrainian independent state', *Relevant research of historical sciences: collective monograph* (p. 183–201). Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. doi: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-100-1/183-200>
9. Sytnyk J., Sytnyk O. Ukrainian National Identity in Donetsk Region: Problems and Development Trends from the End of the XIX – to the Beginning of the XXI Century. *Culture and History*. Vol. 1. No. 2. 2021. С. 31–38.
10. Sytnyk O. M. Ukrainian-polish political relations in the context of opposing imperial encroachments from Russia. *Chronology in the timeline of historical knowledge: collective monograph*. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. С. 120–134. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-138-4/120-134>